

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-07-03
Besvaras senast
2023-07-17

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2022/23:836 Ett stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta

Det är självklart alldeles orimligt att en kvinna som blir misshandlad men som inte behöver skyddat boende ska riskera att behöva lämna sitt boende. Den som har blivit utsatt för våld i sitt eget hem ska ha rätt att bo kvar i bostaden. Det borde vara gärningsmannen som ska flytta. Den gemensamma lägenheten borde kunna överlåtas till brottsoffret.

Den tidigare regeringen tillsatte en utredning kring att stärka det hyresrättsliga skyddet för personer som har utsatts för brott i nära relation. Justitieminister Gunnar Strömmer har också tidigare hänvisat till denna utredning på fråga om hur situationen för våldsutsatta kvinnor kan förbättras.

I juni presenterade denna utredning sina slutsatser. Utredningen har bland annat funnit att det hyresrättsliga skyddet i några särskilda avseenden bör stärkas för hyresgäster vars närstående eller tidigare närstående har utsatt hyresgästen eller någon i dennes hushåll för brott. I promemorian föreslås ändringar dels i bestämmelserna om förverkande av hyresrätt, dels i bestämmelserna om en medhyresgästs eller medboendes rätt att få ett hyresavtal förlängt för egen del respektive att ta över ett hyresavtal. Skälen för utredningens förslag grundar sig till stor del på vad som framkommit genom utredningens samrådsmöten med bland annat kvinnojoursorganisationerna, som har påtalat framför allt svårigheterna för kvinnor som på grund av brott befinner sig i en utsatt ekonomisk situation.

Den föreslagna ändringen i bestämmelserna om förverkande av hyresrätt innebär att det ska finnas ett större utrymme att beakta ömmande skäl på hyresgästens sida. Den omständigheten att en hyresgäst har utsatts för brott ska inte, som i dag, beaktas inom ramen för om det som läggs hyresgästen till last är av ringa betydelse ur hyresvärdens perspektiv. I stället ska en bedömning göras av om ett förverkande framstår som oskäligt mot hyresgästen med hänsyn till att en närstående eller tidigare närstående har utsatt hyresgästen, eller någon i dennes hushåll, för brott.

Utredningen föreslår vidare ett förstärkt skydd för brottsutsatta personer som önskar få ett hyresavtal förlängt för egen del eller få överta ett hyresavtal från sin make eller sambo, som inte längre själv ska ha del i hyresrätten. Om en hyresvärd motsätter sig en person som hyresgäst på grund av att det har förekommit hyresrättsliga åsidosättanden som hyresvärderna menar att personen

ska lastas för, ska det särskilt beaktas om de åberopade åsidosättandena har sin grund i att personen varit utsatt för brott. Den föreslagna ändringen utgör närmast ett klargörande av vad som redan anses gälla. För det fall en hyresvärd motsätter sig en brottsutsatt person som hyresgäst på grund av dennes ekonomiska förhållanden, ska det enligt förslaget också särskilt beaktas till den brottsutsatta personens förmån om denne har fått ekonomiskt stöd för sitt boende eller fått säkerhet utställd från kommunen för sina hyresrättsliga förpliktelser. En sådan särskild hänsyn ska dock tas endast om personens ekonomiska situation har sin grund i att personen varit utsatt för brott.

Enligt uppdraget skulle utredaren särskilt uppmärksamma lagförslagets effekter för barn som den våldsutsatta bor tillsammans med. Ett stärkt hyresrättsligt skydd kommer i de fall det ingår barn i hushållet även barnen till godo. Framför allt den ovan nämnda ändringen, som innebär att en skälighetsbedömning ska göras i förverkandefrågor, medför att barnperspektivet kan få ett större utrymme vid bedömningen av hyresvärdens uppsägning.

Utredningens förslag är att lagändringarna ska träda i kraft om ett år, den 1 juli 2024.

Med anledning av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Hur avser ministern och regeringen att agera för att lagändringar om ett stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta ska kunna träda i kraft den 1 juli 2024?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren